

Boros Imre: A Bad Radkersburg-i példa

2016 augusztus 19. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Bad Radkersburg egy alig ezerötszáz állandó lakost számláló aprócska település az osztrák–szlovén határon, a magyar határtól is alig jó harminc kilométerre.

Az évszázadok során, más etnikai határokon lév? településekhez hasonlóan, változatos sors jutott ennek a településnek is. Volt hajdanán a cseh király kezén, amikor éppen ? volt az úr Stájerországban és Karintiában, de Mátyás királyunk is tudhatta magáénak, ezért magyar nevén (Regede) is ismert.

Az els? világháború lezárása után más határ menti településekhez hasonlóan a regedeiek sem tudták elfogadni, hogy vége a Monarchiának, és ?k jugoszláv uralom alá kerültek. Hasonlóan az ?rségi kercaszomoriakhoz, a nép fegyvert ragadott és visszavívta magát az anyaországhoz, a kercaiak Magyarországhoz, a regedeiek (többségében német nyelv?ek) pedig Ausztriához. Miként az többször is el?fordult (f?ként velünk) a Párizs környéki békediktátumok ered?jeként, Bad Radkersburg is osztódott, lett bel?le osztrák és szlovén település is.

Egy szép idei júniusi napon ?rségi barátaim tanácsára családi-baráti körben mintegy húszan Bad Radkersburgba látogattunk, hogy csodát lássunk. Els?sorban az ott nagy hírre szert tett falusi vendéglátás volt a f? vonzer?.

Betelepedtünk tehát az ajánlott falusi vendégl? szép sz?l?lugassal árnyékolt asztalaihoz, és rendeltünk b?ven minden finomságból, amit a ház saját termékeib?l el?állított, sertésfinomságokat, füstölt borjút, szarvast, pástétomokat, kell? mennyiség? zöldségfélét, értelemszer?en a ház borából is b?séggel és a helyben készített szörpökb?l is. Mondhatnám, teher volt végignézni a hosszú asztalon, amikorra minden, amit rendeltünk, rákerült.

Végezvén a lakomával, a maradékot becsomagoltattuk két otthon maradt barátunknak, de az is elég lett volna legalább négy f?nek. Az igazi meglepetés azonban nem is a lakoma volt, hanem a számla, amit mindezért felszámoltak: csak hetvenkét euró, azaz mintegy huszonkétezer forint, fejenként alig több ezer forintnál.

A kollektív gyors kalkuláció azt hozta ki, hogy mindezt (természetesen sokkal silányabb min?ségben) szupermarketalapon sem tudtuk volna kihozni ötvenezer forintból. Mondanom sem kell, hogy ez a kedves családi üzemeltetés? hely távol áll a tönkremenetelt?l, nyolcvanhektárnyi területét maga a tulajdonos család (szül?k és házas gyermekeik) m?veli, a termékeket maguk állítják el? és szolgálják fel a fogadóban, összesen két alkalmazottal. És boldogulnak, mégpedig kiválóan.

A látogatás kapcsán sokadszor kellett rádöbbennem hazai viszonyainkra és a „piac” nagyszer?ségére, f?ként a „nemzetköziére”, és f?ként az élelmiszerfronton. Milyen „káprázatos”, hogy a hajdan nálunk is létezett fogadók már az emlékezés ködébe vesztek, ahol a fogadós szintén a ház borát, a frissen vágott sertésb?l vagy csirkéb?l készített ételt szolgálta fel, és szállást is adott, elfogadható áron.

Ma naponta bírságolná az élelmiszer-felügyelet. Milyen kár, hogy hosszú bódulat és bénultság után még a hajdani tsz-világ ügyesebbjei is valamit visszacsempésztek ebb?l az érzésvilágból a múlt század hetvenes-nyolcvanas éveiben saját termékeiket feldolgozó melléküzemágaikkal. Ezek után min? szerencse, hogy a „nagybet?s piac” is végre rátalált a magyar élelmiszerekre is, és rendet vágott a bokáig ér? káoszban.

Mindenekel?tt eltávolította a földet azoktól, akik megm?velték volna, nem visszaadta az eredeti tulajdonosoknak és utódaiknak, hanem utat nyitott saját magának a kárpótlási papírokkal. Min? zseniális, hogy a még jól m?köd? tsz-ek és állami gazdaságok is szétporlottak, ahelyett, hogy a javát integrált gazdasági társaságként meg?riztük volna.

Mindezek után milyen remek, hogy az uniós alkuban elvállaltuk az alapanyag-termel? szerepet (kalászosok, napraforgó, kukorica, repce), és évente leshetjük, hogy a „piac” (a betyáros gabonat?zsde) az orrunk el?tt veri le az árakat közvetlenül a betakarítás táján. Milyen káprázatos ötlet volt pénzt fizetni a gazdáknak, hogy irtsák ki a szarvasmarha-állományukat, vágják ki a sz?l?t?véket. Milyen hazafias tett volt az uniós tárgyalásokon elfogadni a huszonöt százalékos támogatási szintet. Minden lehet?t megtettünk mi azért, hogy jöjjön már az a piac, és semmiképpen ne a hazai, hanem a h?n vágyott nemzetközi.

Az pedig jött és totális gy?zelmet aratott. Ömlött be hozzánk az importélelmiszer már a kétezres évek el?tt is – pedig évekkel korábban mi lényegében csak exportáltunk. Még 2014-ben is a hazai polcokon kínált áruk ötvenkilenc százaléka külföldi eredet?, külföldi cégek címkéje alatt fut. Ez nem mindig jelent azonban külföldi alapanyagot.

Alapanyagot a „piac” nem nagyon szeret termelni, az túl macerás. Inkább spekulál azzal. Az olcsón vásárolt magyar alapanyagból jöhet a drága importélelmiszer, a hatvan forintért felvásárolt tejb?l a kétszáz forintos fehér folyadék, vagy drága sajt, vaj. Szinte nincs olyan alapélelmiszer (hús- és tejtermékek, tojás, gyümölcsök), amelyb?l ne esett volna drámai módon a fogyasztás, a rendszerváltás el?tti szinthez képest. A „piac” jött, gy?zött és a megfizethet? helyett drágát és gyenge min?séget hozott.

Magyarországon az élelmiszer a fogyasztás legnagyobb tétele, annak huszonhét százaléka, óriási piac tehát, de jórészt nem a miénk, magyaroké. Hála az utóbbi évek jövedelememel? kormányzati tevékenységének, n? az élelmiszer-fogyasztás, és n? az igény a magas min?ség? élelmiszerek iránt is. Azonban, ha nem a mi kezünkben van az élelmiszer-termelés, nem nekünk termeli a GDP-t és f?leg nem a jövedelmeket.

Márpedig az élelmiszer-termelés komoly forrása lehetne a gazdasági növekedés fokozásának, ha kézbe vennénk, ha ismét visszatérne a „földhözragadt” Bad Radkersburg-i szemlélet, hogy a szántóföldt?l a fogyasztó asztaláig eljutva sokkal olcsóbban, sokkal színvonalasabbat lehet adni úgy, hogy a termel? és a fogyasztó egyaránt jól jár.

A felismerés, hogy a növekedés forrása, motorja a fogyasztás, már megtörtént. Ha lehet ennek a motornak az energiáit a jöv?ben ne külföldre pazaroljuk, hanem segítsük a hazai termel?ket, hogy közvetlenül elérhessék a fogyasztót, el?ször a hazait, majd a külföldit is. Ehhez beruházások kellenek, és olcsó pénz meg hatósági segítség.

Ne a kistermel? legyen az élelmiszer-higiéniai ellen?rzés hatékonyságának állatorvosi lova. A több évtizedes, a nagyon vékony hazai jövedelmeket biztosító, exportvezérelt növekedés helyett a hazai termelésre alapozott élelmiszer-termelés olyan növekedési motor lehet, amely nem falja az üzemanyagot (jövedelem), hanem azt szinte visszatáplálja a kútfejbe.

Boros Imre - www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló